

HAVAKVIUYUQ ILIHAQTULIQIYINIT

HAVAAMI AANIQTAILINIQ ANIGITAAGANILU PITQUHIQ

PITQUHIQMIK UQAUHIQ

Havakviuyuq Ilihaqtuliyiyinit tuniqhimayut pipkaiyaamikni munariinaqlugulu aaniqnaituq aaniaqnaituqlu havakvigiyaanik tamaita havaktit ilihaqtulu. Pivagiagani pijutauyut una tamaita ihuaqtut qayaknaqtut atuqtauniaqtut munariyaagani aaniaqnainigit aaniqnainigilu havaktut, ilihaqtut, ahiilu ilauyut, ukualu akiitumik havaktut, pulaaqtut ukualu havaaqaqtut katraanik kivgaqtuiyut havakviuyumik.

Una iniktauniaquq piqutit, hanayakhat, aaniriipkutulu piqutit munariyautiaqlugit atuqniqatiariagani pipkaivaklutiklu hivuniqhijutikhanik, maliruakhanik amiriyaulutiklu aaniagitaagani aanigitaaganilu. Havakviuyuq ilitaqhiyuqlu iniqhimaniga munarinigalu ayuiqhajutulu ikayuqtiriit havaami aaniagitaagani aanigitaaganilu kamitiuyut ilaujutiqaqtut atuqniganik iniqtakhaap atugitaagani havaami aanirutit aanirutulu.

PITQUHIUYUT

Una pitquhiq pijutiqaqtuq ukunani pitquhiuyuni:

1. Havakviuyut tuniqhimayuq munariinariagani Havaami Aaniagitaagani Aanigitaaganilu Havaaq maligaqaqtuq *Aanigitaagani Maligaquyamik (Nunavumi)*, *Havaami Aaniagitaagani Aanigitaaganilu Maliguakhanik (Nunavumi)* ahiinikluniit atulaaqtunik maligauyuni aktuqniqaqtunik aanigitaagani havaktut ilihaqtulu ahiilu ilauyut;
2. Maliklugit atulaaqtut avatiliqinikut, aaniagitaagani aanigitaaganilu maligauyut ilaliutiniaqtut ihuaqhivaalirutikhaini upalugaiyautit, amirijutit, ilituqhautit, unipkaarutit, ayuiqhajutit naunaiyaqhimaginaqniklu;
3. Havaamit ikayutit atuqnigit ikayuqata atuluaqtunik, qauhimayaayunik, ukpiriyayunik ilitquhiqmilu aalaganigit inuit Nunavumi;
4. Ikayuqtiqatiriiknigit ukua havaktut, ilihaqtut ahiilu ilauyut ihumaginiaqait Inuit Qauyimayatuqagunik maliruagakhat pitquhiuyut uvani Pijitsirniq-mi (kivgaqturiami), Aajigatigiiniq-mi (ihumaliuqatiriikniqmi), Piliriqatigiiniq-mi (havaqatiriikniqmi), Qanuqtuurniq-milu (ihuaqhaitiariami nakurutautiaqlunilu);
5. Tamaita ilaujutit havaalu naunaitumik uqautautiaqniaqtut, havauhiqlu akmaumaniaquq takuukhautiaqlunilu tamainut havaktunut ilihaqtunulu ahiinulu ilaayunut.

ATUQNIGA

Una pitquhiq maliruagutauyuq *Aanigitaagani Maligaqyuamik (Nunavumi) Havaamilu Aaniagitaagani Aanigitaaganilu Maligaayunik (Nunavumi)*, ahiinikluniit atulaaqtunik maligaayuni aktuqniqaqtunik aanigitaagani havaktut iliaqtulu ahiilu ilaayut.

ATANIQTUIJUTIT KIUJUTILU

Ministauyut Katimayit

Ministauyut Katimayit agiqpakniaqt havaami pivikhaqaqnigut hunaluliqaa talvaniigitut uvani pitquhiqmi.

Ministauyuq Ilihaqtuliyini

Ministauyuq Ilihaqtuliyini kiuyariaqaqtuq Ministauyut Katimayinut atuqpalianiganik uma pitquhiup. Ministauyuq tunihilaaqtuq ataniqtuijutimi agiriagani pivikhaqaqnigut umani pitquhiqmi. Ministauyuq tunihilaaqtuq ataniqtuijutimi pivikhaqaqnginik umani pitquhiqmik Tuklianut Ministauyuup.

ILAUNIGIT HAVAARIYAILU

Tukliuyuq Ministauyumit

Tukliuyuq Ministauyumit Ilihaqtuliyini kauyariaqaqtuq Ministauyumut munariniganik uma pitquhiyuup.

Ataniluaguyut, Ataniuyuq Amiqhiyilu

Havaariyaa amiqhiyit havaktit ukua havaktut amiriyatik ayuiqhariagani ihuaqtunik havauhikhanik pivagiagani aginiqhamik iniqtiganik pijutiqaqitaagani havakvikmilu aaniarutinik; pivagiagani atutiaqnginik havaktut ihuaqtunik havauhikhanik malitiarutiniklu Aaniqtailinikut Maligaqyuami (Nunavumi) Havaamilu Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruanik (Nunavumi) ahiiniluniit atuqtuni aaniqtailinikun maligaayuni.

Ataniuyuq Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu

Havaariyaa Ataniyuup Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu pivagiagani tamaita Ataniluluaqtut Munarijutini Ataniuyulu Ilihaqvikni qauyimayaagani kituut ihumalugiyauniginik, munarijutinik atutiaqnginik ihuilijutauyulu ihumalutauyut pivagiaganilu pigiarutit iniqhimayaagani pipkaijutikhat ayuiqhajutikhanik aturiaqaqnginini, tuniuqhaqlugit hivuniqhijutikhat, piqariaganilu ihuaqtunik pigiarutinik pijutiqaqtunik havakvikmi aanigitaagani inuhiqatiariaganilu iniqhimayaagani.

Havaktit

Havaariyait tamaita havaktit tamainik munaritariutikhanik inmi aanigitaagani aanigitaaganilu aalat inuit havakviuyumi, piyairaqaqalu, atuqlutik piqutinik aanuraaniklu piqutinikluniit inmini munarijutikhamini tuniyauvaktulu havaktumut havaktigiyumit, aturiaqaqaluniit atuqaat Havaami Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruani (Nunavumi) atuqtauyaagani havaktumit.

PIVIKHAQAQNIGIT

Pigiarutit:

1. Tamaita havaktut havaaqaqtut aaniqtaaganu aaniqtaaganilu ilihaqtut, inmiklu, havaqatigiyatiklu ahiilu ilauyut.
  - 1.1 Tamaita havaktut malikniaqtut Aaniqtailinikut Maliqaquyamik (Nunavumi) Havaami Aaniqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruanik (Nunavumi) ahiinikluniit atuqtunik aaniqtailinikut maliruaguyut.
  - 1.2 Tamaita havaktut malikniaqtut WHMIS-mik (Havakvikmi Anirutaunahuquuqnaqtut Hunaliqaa Hivunihijutikhanik Atuqtumik) atuqtut.
  - 1.3 Tamaita havaktut inikhiniaqtut WHMIS-mik 2015-mi ayuiqhajutimik, ukualu havakutt akyariaqaqtut aanirutaunahuquuqnaqtulu piqutit aturiaqaqtut TDG-mik (Akyautinik Aanirutaunahuquuqnaqtunik Piqutinik) ayuiqhavikhamik.
  - 1.4 Tamaita ilauyut pivakniaqait aaniqtailinikut aaniqtailinikulu aturiaqaqtut maliruarutauniaquqlu tamainik atuqniqaqtuni Maligaquyani, maliruani atuqtakhaniklu.
2. Iniknigit munarinigilu atuqtut havaat havakviuyulu pijutauyaaganu aaniqtaaganu aaniqtaaganilu havaktut ihumagiluaqtakhait ataniuyut havaktulu.
  - 2.1 Nunami Hivunihijutit, Ataniuyulu Ilihaqviki Ataniuyuniklu havaaqaqtut ukuniga:
    - 2.1.1.1 Atuliriaganu atuqtitaaganilu iniqhimayut aaniqtailinikut aaniqtailinikulu pitquhiuyut pigiarutilu;
    - 2.1.1.2 Piqariaganu aaniqtailijutit havakhutilu ayuiqhayutit atuqtauvagiaganu piyariaqaliraagat;
    - 2.1.1.3 Pivagiaganu ihuaqtut, piqutit, igluulu munariyautiariaganu;
    - 2.1.1.4 Pivagiaganu qanuriliurutauyut ilituqhaqtauvagiaganu;
    - 2.1.1.5 Pivaklutik maliruakhanik upaluqnaqtuqaraagat havakvikmi;
    - 2.1.1.6 Piyaaganu katraqaqtut ikakyuqtut akiitumiklu havaktut atutiaqmagaa aaniqtailinikut aaniqtailinikulu pigiarutinik;
    - 2.1.1.7 Ihivriuglugit kiulugilu atuliquyayut ihivriuhijutinulu unipkaagit Ikayuqtiriit Havaami Aaniqtailinikut Aaniqtailinikulu Kamitiuyumit ahiiniluniit atuqniqaqtunik ataniuluaqtunit;
    - 2.1.1.8 Pivagiaganu ihuaqtut ihivriuhijutit havaariyauqatariaganu;

- 2.1.1.9 Ihivriuniginik sainiqlugilu naamakpata iniqhimayut naunaiyautit, ihivriunihijutit, aaniqtuqaqalu unipkaat;
- 2.1.1.10 Kiguni pivagiagani ihuakhautit upijutit pihimayut qanurilijitimit naunaiyaqniganit, ihivriuniganit, aaniqtuqaqalu unipkaat iniqtauyaagani;
- 2.1.1.11 Ilihimalugit kagiqhimalugilu havaariyatik ilagani *Aaniqtailinikut Maligaquyumi (Nunavumi) Havaamilu Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruani (Nunavumi)*, ahiiniluniit atuqtunik aaniqtailinikut pijutiqaqtunik maligauyuni;
- 2.1.1.12 Pivagiagani atuni nutaaq havaktuq aaniaqtailinikut aaniqtailinikulu ilituqhariagani ilaqaqtukhamik pigiarutunik ikulaaqtuqaliqaat upaluqnaqtumiluniit, humiiniginik munaqhiviuyunik iglunik, amiqhiyaagani munariniganik havaktut aanirutaulaaqtunit kuviyaaqtunik, pigiarutunik, upalugaiyautinik, pitquhiqnik havaaniklu pijutiqaqtut havakvikmik ahiiniklu qanurilijutini aturiaqaqtunik aaniagitaagani aanigitaaganilu tamaita ilihaqtut, havaktut ahiilu ilauyut;
- 2.1.1.13 Piqariagani aturiaqaqtut havaktitiyuup havaktuuvlu unipkaagit tunivagiagani Havaktut Aanigitaagani Akiligakhainiklu Kamisiuyumut piyariaqaqnigani uqariaqaqnigani havaktuup qanuriliniganik, aanirutainik, pijutigiyainik havaamilu aanirutainik;
- 2.1.1.14 Pivagiami tamaita qanurilijutit aanirutauyut timimi aanirutaulaaqtulu qanurilijutit uqautauriqpigiagani Aaniqtailinikut Ataniluamut (Havaktut Aanigitaagani Akiligakhainiklu Kamisiuyumut), Ataniuyumut Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Hivuliqhuqtulu Timiuyumi Ikayutinik havaktuq aaniqat aanigitpaluniit; unalu
- 2.1.1.15 Hivuliqhuqlutik atuqtamikut.

2.2 Havakktut havaaqaqtut ukuniga:

- 2.2.1.1 Havaagilugit havaariyakhatik munariyatiklu aaniqnaitumik aaniaqnaitumiklu maliklugit tamaita aaniqnaitut havaami pigiarutit atuqlugilu aaniriipkutit, aaniriipkutulu piqutit inukmilu aaniriipkutit aturiaqaqtut uqautauyunik *Aaniqtailinikut Maligaquyumi (Nunavumi) Havaamilu Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruani (Nunavumi) ahiinilu atuqniqaqtunik aanigitaagani maligauyut;*
- 2.2.1.2 Uqaqlutik ataniuyunut ihuatiagitunik pijutinik qanurinignikluniit aanirutaulaaqtuq inmiknut, ahiinik havaktununut, ilihaqtununut pulaaqtunuluniit;

- 2.2.1.3 Aturumagitpata aaniqaqniaqat havaaq atuqat *Nunavumi Aaniqtailinikut Maligaqyuaq (Nunavumi)*;
- 2.2.1.4 Aaniqnaitumik ihuaqtumiklu atunigit, tuutquuqtinigit, hanaginigit, aipagutuaraagat ihivriunigit, iqaqpaknigit, piyariaqaliraagalu, anirutaunahuquuqnaqtunik munariyauyuniklu hanaugakhanik;
- 2.2.1.5 WHMIS-nik 2015-mi naunaipkutiqaqngit tamaita aanirutaulaaqtut munariyauyulu hanayakhat ilagiyailu tutqumajutit puuvaluit;
- 2.2.1.6 Aaniqnaitumik ihuaqtumilu tutquumanigit ilituqhautit piqutit;
- 2.2.1.7 Aaniqnaitumik atuqngit kasiliit tuutqutiaqnginiklu aturuiraaqata;
- 2.2.1.8 Ihuaqtumik iliyaiyit munaritiaqnginik ilihaqtunik;
- 2.2.1.9 Ayuqitqulugit ilihaqtut kitunikliqaa aaniqnaitunik pigiarutinik atuqniqaqtunik havaariyaini;
- 2.2.1.10 Hunaluliqaa ahianik munarijutinik aanigitaagani ilihaqtut havaktulu ilihaqviki igluani;
- 2.2.1.11 Uqaqpaknigit ataniqminut tamainik pijutauyunik, aanirutauyunik, qanurilijutinik havaamilu aaniarutinik;
- 2.2.1.12 Ilaulutik ihivriuhijutini naunaiyautinilu piyariaqaliraagamik; unalu
- 2.2.1.13 Qauyimalugit kagiqhimalugilu havaariyatik ilagani *Aaniqtailinikut Maligaqyuami (Nunavumi) Havaamilu Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruani (Nunavumi) ahiiniluniit atuqniqaqtunik aaniariipkutinik maliruani*;

3. Katraqaqtut ikayutuiyut havaaqaqtut ukuniga:

- 3.1 Pivagiagani havaktigiyatik qauyimatiariagani havakviuyumi pitquhiuyuni, pigiarutinik, maliganik havauhiqni tamainiklu ahiinik atuqniqaqtut aaniaqtailinikut aaniqtailinikulu havaamik;
- 3.2 Pivagiagani havaktigiyatik kagiqhimatiariagani ukua *Aaniqtailinikut Maligaqyuami (Nunavumi) Havaamilu Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruani (Nunavumi) ahiilu atuniquaqtut aaniqtailinikut pijutiqaqtunik maligauyunik*;
- 3.3 Aulaniqaqlutik, mikiniqhani, atuqlugit aturiaqaqtut havakviuyumi aaniaqtailinikut aaniqtailinikulu havaam;
- 3.4 Havaqatigitiaqlugit aaniaqtailinikut aaniqtailinikulu kivgaqtuiyit pijutiqaqtunik aaniaqtailinikut aaniqtailinikulu ilituqhautit, qanuriliyunik ilituqhaqnginik, aanirutaulaaqtunik ilituqhaaqnginik uqaqlugilu atiruaqaqtut; unalu

3.5 Hakugiktumik tuniqhimainaqlutik aaniagitaagani aanigitaaganilu havauhiqmiknik aulaniriyamiknilu.

MANILIQIJUTINIK IHUAQUTIT

Havakviuyuq Ilihaqtuliyini Havaami Aaniagitaagani Aanigitaganilu Havaami munariyauvaktuq manikhaqpakhutiklu havakviuyuup atuqtumik manikhaaginik ukiumi atuqtakhainit ihuaqhaqniginit.

IHUMAMIGUT PIGIARUTAIT MINISTAUYUT KATIMAYIT

Hunaliqaa uvani pitquhiqmi qanuqliqaa mikhijutaugituq ihumamigut pigiarutainik Ministauyut Katimayit ihumaliuriamikni upijutiqariaganiluniit pijutiqaqtunik Havakviuyumi Ilihaqtuliyinit Havaami Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Pitquhiqmik.

INIQTIQNIGA

Una pitquhiq atuliqniaqtuq ubluanit sainiqtauniganit September 30-mut 2018-mi.

Hivuliquhti

Ubluani